

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПІДГОТОВКУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В УМАНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

(нова редакція)

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини
(протокол № 13 від 30 січня 2024 р.)

Голова вченої ради
проф. Олександр БЕЗЛЮДНИЙ

Набуває чинності згідно з наказом ректора
від «30» січня 2024 р. № 50 /г

Умань - 2024

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Це Положення визначає механізм підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – здобувачі) в Уманському державному педагогічному Університеті імені Павла Тичини (далі – Університет) і є обов'язковим до виконання.

Положення розроблене відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. №1556-VI (зі змінами від 08.11.2023 р.), Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» № 502 від 19.05.2023 року, Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному Університеті імені Павла Тичини, Статуту Університету та інших нормативно-правових актів.

1.2 Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті здійснюється:

- в аспірантурі Університету заочною (денною, вечірньою) або заочною формою навчання;
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно займаються науковою, науково-технічною або науково-педагогічною діяльністю за основним місцем роботи в Університеті).

1.3. Підготовка осіб в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету у державних закладах (державне замовлення) та за рахунок видатків місцевих бюджетів у комунальних закладах (регіональне замовлення);
- за рахунок коштів юридичних та/або фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема й за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

1.4. Для провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти Університет зобов'язаний отримати відповідну ліцензію.

У разі підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою, узгодженою між закладом вищої освіти і науковою установою, виконання навчального плану здійснюється закладом вищої освіти, а забезпечення проведення наукових досліджень згідно з індивідуальним планом наукової роботи здійснюється науковою установою або закладом вищої освіти разом з науковою установою. У такому разі під час ліцензування освітньої діяльності закладу вищої освіти (наукової установи) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти за відповідною спеціальністю та під час акредитації відповідної освітньо-наукової програми враховуються показники спільного наукового потенціалу закладу вищої освіти і відповідної наукової установи (зокрема показники кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення).

1.5. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури Університету здійснює вчена рада.

1.6. Для врегулювання відносин між аспірантом / здобувачем поза аспірантурою та Університетом укладається договір.

1.7. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» № 502 від 19.05.2023 року, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти, затверджених МОН, та Правил прийому до Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, затверджених вченою радою.

Відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти вчена рада Університету, який здійснює підготовку докторів філософії (згідно з отриманою ліцензією на провадження відповідної освітньої діяльності) затверджує Правила прийому до Університету, якими регулюється вступ на відповідні рівні вищої освіти, та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному вебсайті Університету.

1.8. Правила прийому до Університету діють протягом відповідного календарного року і визначають, зокрема:

- порядок, перелік і строки подання документів для вступу до аспірантури Університету;
- зміст, форму і строки вступних випробувань для конкурсного відбору вступників до аспірантури за кожною спеціальністю або відповідною галуззю знань.

1.9. Для участі у проходженні вступних випробувань особа подає всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до закладу у строки, визначені такими правилами прийому.

1.10. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки незалежно від форм навчання.

1.11. Підготовка в аспірантурі передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми Університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального плану наукової роботи.

1.12. Індивідуальний план наукової роботи передбачає визначення змісту, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований термін завершення роботи над дисертацією протягом установленого періоду підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується здобувачем з його науковим керівником та затверджується Вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування здобувача до Університету.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання

здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.13. Підготовка в аспірантурі / поза аспірантурою завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

1.14. Аспірант у разі дострокового захисту дисертації відраховується з аспірантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

1.15. Здобувач, який захистився до закінчення строку прикріплення, виключається із списку здобувачів у зв'язку з достроковим захистом дисертації.

2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають **право** на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладі вищої освіти, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і змістовного наукового керівництва щодо власного дослідження від наукового керівника, для аспірантів – на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою закладу вищої освіти двох керівників;
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належної обладнаним місцем для наукової роботи;
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 13.05.2022 р.);
- академічну та соціальну відпустку, відповідно до законодавства;
- трудову діяльність у позанавчальний час відповідно до законодавства;

2.2. Аспіранти, які навчаються в Університеті, **зобов'язані** виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту» та дотримуватися Статуту Університету, Правил внутрішнього розпорядку Університету, моральних та етичних норм тощо. З

метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених Університетом;
- виконувати індивідуальний навчальний план у визначені строки та відповідно до встановлених графіків;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та двічі на рік звітувати про хід його виконання на засіданні відповідної кафедри університету, на якій здійснюється підготовка;
- вчасно інформувати адміністрацію відділу аспірантури та докторантури, щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття, складати (перескладати) заліки та экзамени тощо;
- до закінчення терміну навчання пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації та отримати диплом доктора філософії.

2.3. Університету забороняється покладати на аспіранта обов'язки, не пов'язані з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей).

2.4. Аспіранти мають право брати участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

3. ПОРЯДОК ТА УМОВИ ВСТУПУ ДО АСПІРАНТУРИ

3.1. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти є аспірантура.

3.2. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Університету. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури, визначається Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в аспірантурі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відповідного року вступу.

У разі потреби надається документ про визнання особи органами медико-соціальної експертизи особою з інвалідністю.

3.3. Особа, яка подає для вступу до Університету для підготовки в

аспірантурі диплом, що є еквівалентним диплому магістра і виданий іноземним закладом вищої освіти, проходить вступні випробування нарівні з іншими особами. Визнання диплома, виданого іноземним закладом вищої освіти, здійснюється відповідно до законодавства протягом чотирьох місяців після зарахування вступника.

3.4. Вступні випробування до аспірантури складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);
- особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначаються додаткові вступні випробування з фаху;
- вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

– вступні випробування для осіб з особливими освітніми потребами проводяться з урахуванням особливих освітніх потреб, зазначених у заяві вступника, та рекомендацій медико-соціальної служби.

3.5. Результати вступних випробувань до Університету для підготовки в аспірантурі дійсні для вступу до відповідного закладу протягом одного календарного року.

3.6. Відповідно до правил прийому до закладу особам, які вступають до Університету для підготовки в аспірантурі із спеціальності, віднесеної до іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

3.7. До складу предметних комісій включаються кандидати наук / доктори філософії та доктори наук, які проводять наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

До складу предметних комісій можуть бути призначені також представники інших закладів вищої освіти, з якими укладено договори про ведення спільної наукової діяльності та/або про спільне керівництво дослідженнями аспірантів, та/або про спільне виконання освітньо-наукової програми, або з якими здійснюється підготовка докторів філософії за спільною освітньо-науковою програмою, узгодженою між Університетом і науковою установою.

До складу предметної комісії з іноземної мови можуть включатися також особи, які не мають наукового ступеня і вченого звання, але вільно

володіють відповідною іноземною мовою і можуть кваліфіковано оцінити рівень знання відповідної мови вступником.

3.8. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до аспірантури Університету. Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора Університету, який оприлюднюється в установленому порядку.

Відповідна інформація вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

4. ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ В АСПІРАНТУРІ

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою Університету для кожної спеціальності.

4.2. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант повинен виконати освітню і наукову складові освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, опублікувати наукові публікації за темою дисертації, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.3. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Освітня складова освітньо-наукової програми спрямована на досягнення 8 рівня Національної рамки кваліфікацій та повинна містити інформацію про перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС (30-60 кредитів ЄКТС), їх послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік освітнього процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Університету протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають

право вибрати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.

Засвоєння аспірантами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Варто зазначити, що для іноземних громадян, що навчаються в аспірантурі викладання українською мовою має становити не менше 10% дисциплін, що входять до обов'язкових компонентів за відповідною освітньо-науковою програмою.

Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.

Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Університету.

Невиконання індивідуального навчального плану, зокрема порушення строків його виконання без поважних причин, передбачених законодавством, порушення умов договору або академічної доброчесності є підставою для ухвалення закладом рішення про відрахування аспіранта.

4.4. Університет в установленому ним порядку може прийняти рішення про визнання набутих аспірантом в іншому закладі компетентностей, здобутих результатів навчання, кредитів ЄКТС, передбачених освітньо-науковою програмою, та визначити академічну різницю (у разі потреби).

4.5. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Дисертація виконується державною або англійською мовою.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

4.6. Аспіранти звітують про виконання ними індивідуального плану роботи (індивідуально-навчального плану та індивідуального плану наукової роботи) двічі у відповідному навчальному році (до 30 січня – за перший семестр та до 30 червня – за другий семестр та навчальний рік). Звітування здійснюється на засіданні кафедри, на якій виконується ними дисертаційне дослідження. Звітування (заслуховування) включає в себе:

- інформацію про виконання наукової складової індивідуального плану роботи здобувача;
- інформацію про виконання освітньої складової індивідуального плану роботи здобувача.

Результатом звітування на кафедрі є прийняття рішення про можливість продовження навчання аспірантів, яке оформлюється протоколом засідання кафедри. У разі негативної оцінки роботи аспіранта у протоколі засідання кафедри зазначаються причини та умови, які спричинили неналежну роботу аспіранта та/або наукового керівника.

За наявності обставин, які унеможливають своєчасне (за графіком освітнього процесу) звітування на кафедрі аспіранту/здобувачу може бути змінено період проведення атестації на підставі заяви аспіранта з доданими підтверджуючими документами на ім'я завідувача кафедри, погодженої науковим керівником. У разі неможливості подання відповідної заяви аспірантом, науковий керівник подає пояснювальну записку із зазначенням причин та обставин відсутності здобувача.

4.7. Оформлені, як витяг із протоколу засідання кафедри, результати звітування у п'ятиденний термін керівник кафедри передає до аспірантури.

Критеріями оцінки роботи аспірантів є: виконання освітньої складової підготовки аспіранта; наявність необхідних наукових публікацій; ступінь готовності дисертації; виконання індивідуального плану роботи (відповідно до термінів навчання в аспірантурі; виконання умов договору та зобов'язань аспіранта; отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, подання дисертації до захисту.

4.8. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників) та відображається у висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, який надає кафедра, що здійснює підготовку аспіранта/здобувача.

Обов'язковою умовою допуску до попередньої експертизи та захисту дисертації є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану, індивідуального плану наукової роботи та наявність висновку наукового керівника.

4.9. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним (регіональним) замовленням здійснюється виключно в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) формою навчання.

4.10. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою Університету з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Університету, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення

кваліфікованого наукового керівництва, задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

5. ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ПОЗА АСПІРАНТУРОЮ

5.1. Особи, які професійно займаються науковою, науково-технічною або науково-педагогічною діяльністю за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці.

Підготовка таких осіб здійснюється за кошти відповідного закладу і триває чотири роки.

Для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою до Університету прикріплюються особи, які здобули ступінь магістра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста.

Прикріплення здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою відбувається відповідно до Положення про порядок прикріплення до Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою.

5.2. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури Університету згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

Усі здобувачі незалежно від форм навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта/здобувача.

Звітування здобувачів здійснюється у строки та спосіб, зазначений у п. 4.7 цього Положення. У випадку не проходження атестації за результатами щорічного звітування, на вибір здобувача за погодженням наукового керівника, здійснюється коригування індивідуального плану роботи здобувача або припинення виконання плану за власною заявою здобувача або рішенням вченої ради Університету.

5.3. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до Університету для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Університету.

Особи, прикріплені до Університету з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені в цьому Положенні.

5.4. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Університеті та має право:

– продовжити свою підготовку для здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Університеті, до якого особа зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника;

– вступити до аспірантури Університету для здобуття відповідного ступеня за очною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

6. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

6.1. Тема дисертації здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії затверджується впродовж 2-х місяців з дня зарахування/прикріплення.

Процедура затвердження тем дисертацій аспірантів / здобувачів в Університеті передбачає:

– обговорення теми дисертації на засіданні кафедри, за якою закріплюється безпосередньо аспірант/здобувач на період навчання в аспірантурі / поза аспірантурою, та погодження з гарантом ОНП, за якою здійснюється підготовка;

– обговорення та погодження теми дисертації на науково-технічній раді Університету;

– затвердження теми дисертації на вченій раді Університету.

Аспірант/здобувач після обговорення теми дисертації на засіданні кафедри, за якою закріплюється на період навчання в аспірантурі/поза аспірантурою, та погодження з гарантом ОНП, подає заяву на ім'я голови вченої ради Університету з проханням затвердити тему наукового дослідження та призначити наукового керівника.

6.2. У разі зміни напряму дослідження (теми, мети, об'єкта чи предмета) аспірант/здобувач має право змінити (уточнити) тему дисертації та затвердити її вченою радою Університету.

6.3. Після затвердження теми дисертації аспірант/здобувач має зробити відповідний запис у своєму індивідуальному плані роботи із зазначенням номера протоколу та дати засідання вченої ради Університету.

7. НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО РОБОТОЮ АСПІРАНТА/ЗДОБУВАЧА НАД ДИСЕРТАЦІЄЮ

7.1. Аспіранту протягом місяця з дати наказу керівника закладу про зарахування призначається науковий керівник з числа наукових або науково-

педагогічних працівників закладу, які мають науковий ступінь та відповідну наукову кваліфікацію.

Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво, як правило, не більше п'яти здобувачів наукових ступенів. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидат наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями, як правило, не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

7.2. Науковий керівник зобов'язаний:

- здійснювати наукове керівництво роботою аспіранта/здобувача над дисертацією;
- надавати аспіранту консультації щодо змісту і методології наукових досліджень;
- контролювати виконання аспірантом/здобувачем індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану;
- відповідати перед вченою радою Університету за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

7.3. Науковий керівник несе відповідальність за своєчасне проходження аспірантом атестацій (проміжної та підсумкової) про виконану наукову та науково-педагогічну роботу за звітний період.

Науковий керівник повинен бути присутнім на засіданнях кафедри і атестаційної комісії, на яких проводиться атестація аспірантів/здобувачів. Висновок наукового керівника є вирішальним.

7.4. Рішенням вченої ради Здобувачу може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

Можлива заміна наукового керівника аспіранта/здобувача у випадках:

- припинення ним трудової діяльності на наукових або науково-педагогічних посадах;
- неспроможності виконувати свої повноваження за станом здоров'я або його смерті;
- невиконанням своїх обов'язків;
- відмови надавати висновок за результатами наукового керівництва;
- прийняття в установленому порядку рішення про позбавлення права участі в підготовці та / або атестації наукових кадрів;
- притягнення до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства;

- спільного бажання наукового керівника і здобувача;
- в інших випадках, передбачених законодавством.

7.5. Науковий керівник може бути звільненим від наукового керівництва на підставі особистої заяви керівника, особистої заяви аспіранта/здобувача, за причиною зміни напряму дисертаційної роботи аспіранта/здобувача, невиконанням науковим керівником своїх обов'язків з наукового керівництва аспірантом/здобувачем.

У цих випадках звільнення та заміна наукового керівника аспіранта/здобувача здійснюється наказом ректора Університету на підставі рішення вченої ради Університету.

8. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ АСПІРАНТІВ

8.1. Особи, які навчаються в Університеті, можуть бути відраховані з Університету. Підставами для відрахування здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії є:

- завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;
- достроковий успішний захист наукового дослідження за умови виконання освітньої складової у повному обсязі;
- власне бажання;
- переведення до іншого закладу вищої освіти;
- невиконання чи невчасне виконання індивідуального плану роботи;
- у разі порушення строку затвердження теми дисертації без поважних причин;
- несвочасна ліквідація академічної заборгованості;
- порушення дисципліни або правил внутрішнього трудового розпорядку Університету;
- порушення умов договору (контракту);
- інші випадки, передбачені законом.

Питання щодо відрахування здобувачів вищої освіти доктора філософії наук ухвалює вчена рада Університету за клопотанням керівників кафедр (інших підрозділів) Університету та наукового керівника, крім випадку відрахування у зв'язку із закінчення строку навчання або за власним бажанням.

8.2. Аспірант має право на академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства, зокрема у зв'язку із обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану роботи:

- за станом здоров'я;
- перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку;
- призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї;

- сімейними обставинами;
- навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав).

Загальний термін переривання у навчанні у зв'язку з хворобою не може перевищувати один рік.

Надання академічної/соціальної відпустки оформляється відповідним наказом ректора Університету на основі рішення вченої ради Університету із зазначенням підстави надання відпустки та її термінів.

8.3. Для оформлення академічної відпустки аспірант не пізніше, ніж за тридцять днів (крім форсмажорних обставин) до початку бажаного терміну переривання, подає на ім'я голови Вченої ради Університету заяву, погоджену з науковим керівником, завідувачем кафедри Університету. До заяви повинні додаватися документи, які підтверджують обґрунтованість причини переривання (офіційне запрошення на стажування, підтвердження отримання гранту, лікарняні листи, свідоцтво про народження дитини тощо).

Максимальна тривалість академічної відпустки за станом здоров'я, у зв'язку з участю у програмах академічної мобільності, за сімейними та іншими особистими обставинами встановлюється строком до одного року.

Академічна відпустка по догляду за дитиною надається до досягнення нею віку трьох років, а у разі, коли дитина хворіє та потребує домашнього догляду, – до досягнення дитиною 6-річного віку. Тривалість таких відпусток та особливості їх надання врегульовуються Кодексом законів про працю України.

Протягом терміну навчання за певним рівнем вищої освіти Здобувач може скористатися правом на отримання академічної відпустки, як правило, один раз. Дозволяється отримати академічну відпустку Здобувачу повторно, якщо це зумовлено особливістю відпустки чи виключними обставинами та за наявності відповідного документально засвідченого обґрунтування (відпустка у зв'язку з вагітністю та пологами, за станом здоров'я тощо).

До заяви Здобувач надає документи, що підтверджують право на таку відпустку. Такими документами можуть бути: довідка лікарсько-консультативної комісії (далі – ЛКК) або довідка головного лікаря установи, що здійснює медичне обслуговування здобувача, в якій зазначається рекомендована тривалість академічної відпустки за станом здоров'я. (для отримання академічної відпустки за станом здоров'я); довідка з медичної установи, що здійснює медичне обслуговування здобувача (для отримання академічної відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами); завірена копія свідоцтва про народження дитини (для отримання академічної відпустки по догляду за дитиною до трьох років), а у разі необхідності догляду за дитиною до досягнення нею шестирічного віку – довідка, яка підтверджує таку необхідність (випишується лікуючим лікарем та завіряється підписами завідуючого відділенням та голови лікарсько-консультативної комісії відповідного закладу охорони здоров'я: дитячої поліклініки, центру первинної медико-санітарної допомоги, закладу, що надає амбулаторно-

поліклінічну допомогу тощо); довідка з військкомату (для отримання академічної відпустки у зв'язку призовом на строкову військову службу); запрошення на навчання/стажування від відповідної установи (для отримання академічної відпустки у зв'язку з навчанням чи стажуванням в освітніх і наукових установах іноземних держав) та ін.

Поновлення на навчання Здобувачів, у яких завершився термін академічної відпустки, здійснюється наказом ректора Університету на підставі заяви Здобувача, яка подається не пізніше двох тижнів до завершення терміну академічної відпустки. У разі академічної відпустки за станом здоров'я до заяви додається висновок ЛКК. Здобувачі, які не подали в установлений термін документи для допуску до навчання або документи для продовження терміну академічної відпустки, відраховуються із закладу вищої освіти.

8.4. Питання відрахування з аспірантури або подовження терміну наданої раніше академічної відпустки аспірантам розглядається на засіданні Вченої ради Університету, яка ухвалює відповідне рішення, що вводиться в дію наказом ректора.

8.5. Повновлення до складу здобувачів вищої освіти здійснюється ректором університету незалежно від тривалості перерви в навчанні, напряму підготовки фахівців/спеціальності, причини виключення, трудового стажу, форми навчання і з урахуванням здатності претендента успішно виконувати графік освітнього процесу.

8.6. Здобувачі вищої освіти, які навчались у неакредитованих недержавних закладах вищої освіти, не користуються правом поновлення до університету.

8.7. Повновлення до складу студентів осіб, які були відраховані з університету чи з інших вищих закладів освіти, здійснюється, як правило, під час літніх та зимових канікул.

8.8. Заява про поновлення повинна бути розглянута в університеті протягом двох тижнів, після чого заявникові повідомляються умови зарахування на навчання або причина відмови.

8.9. До заяви здобувача вищої освіти додаються: довідка за весь період навчання до моменту поновлення з обов'язковим зазначенням назв дисциплін, загальної кількості годин, залікових кредитів, передбачених на їх вивчення, та форм контролю; копія двосторонньої (тресторонньої) угоди про навчання у попередньому навчальному закладі (якщо така укладалася).

8.10. Встановлення академічної різниці здійснюється розпорядженням керівника структурного підрозділу (інституту, факультету) аналогічно як при переведенні з іншого закладу вищої освіти.

8.11. Порядок ліквідації академічної різниці встановлюється Університетом. Ліквідація академічної різниці здійснюється, як правило, до початку навчальних занять.

8.12. Повновлення на навчання здійснюється, як правило, на ту ж форму навчання, на той же курс і семестр, з якого здобувач вищої освіти був відрахований. Якщо академічна різниця складає понад 10 дисциплін,

здобувач поновлюється на нижчий курс.

8.13. Поновлення здобувачів вищої освіти на перший курс забороняється. Зважаючи на виключні обставини, ректор університету має право поновити на другий курс здобувачів вищої освіти, які були виключені з першого курсу, за умови ліквідації ними академічної заборгованості до початку навчальних занять.

8.14. Аспіранти можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо заклад не має акредитованої освітньо-наукової програми із спеціальності здобувача, або в межах одного закладу:

1) на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються у закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;

2) на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються у закладі за державним або регіональним замовленням;

3) на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти, підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

На першому році навчання переведення аспірантів забороняється.

8.15. Якщо заклад не отримав сертифіката про акредитацію освітньо-наукової програми або у закладі закінчився строк дії сертифіката про акредитацію такої програми, переведення здобувачів до іншого закладу, в якому відповідна освітньо-наукова програма акредитована, здійснюється відповідно до законодавства.

Т.в.о. відділу аспірантури та докторантури Світлана ПРИЩЕПА

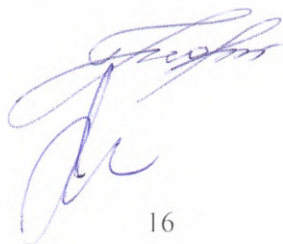
ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Андрій ГЕДЗИК

Проректор з наукової роботи

Тетяна ГОДОВАНЮК

Юрисконсульт

Олександр ЛЮБИВИЙ